

ต้นทุนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์

ต้นทุนการผลิต (Manufacturing Costs) คือ ต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้าหรือบริการ ซึ่งได้แก่ วัตถุดิบทางตรง ค่าแรงทางตรง และค่าใช้จ่ายการผลิต¹

วัตถุดิบทางตรง (Direct materials) หมายถึงวัตถุดิบที่นำไปใช้ในการผลิตสินค้านั้นโดยตรง สามารถคำนวณได้ง่ายว่าต้นทุนวัตถุดิบที่รวมอยู่ในการผลิตสินค้านั้นหน่วยเป็นเท่าใด เช่น ไม้ที่นำมาใช้เป็นเฟอร์นิเจอร์ กระดาษที่ใช้ในการพิมพ์หนังสือ ผ้าที่นำมาตัดเป็นเสื้อ เป็นต้น²

ค่าแรงทางตรง (Direct labor costs) หมายถึง ค่าแรงที่ต้องเกิดขึ้นเพื่อเปลี่ยนสภาพวัตถุดิบให้เป็นสินค้าสำเร็จรูป เป็นค่าแรงที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้านั้น ๆ โดยตรง และสามารถคำนวณต้นทุนค่าแรงที่ใช้ในการผลิตสินค้านั้นหน่วยได้โดยง่าย ตัวอย่าง เช่น ค่าแรงพนักงานคุมเครื่องในแผนกประกอบรถยนต์ ค่าแรงของช่างตัดเสื้อในกิจการผลิตเสื้อสำเร็จรูป เป็นต้น³

ค่าใช้จ่ายการผลิต (Indirect manufacturing costs) หมายถึง ต้นทุนทั้งหมดที่เกิดขึ้นในการผลิตสินค้าหรือบริการ ซึ่งนอกเหนือจากรายการวัตถุดิบทางตรง และค่าแรงทางตรง⁴ เช่น วัตถุดิบทางอ้อม ค่าแรงทางอ้อม ค่าสาธารณูปโภค ค่าซ่อมแซม และค่าเสื่อมราคา เป็นต้น

---

¹ ดวงมณี โกมารัตต์, การบัญชีต้นทุน, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532), หน้า 32

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 25

³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 26

⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 26

เมื่อพิจารณากรรมวิธีการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ของกรุงเทพมหานคร ดังที่
ได้กล่าวไว้ในบทที่ 4 จะเห็นได้ว่า ตามหลักการบัญชีต้นทุนแล้ว การผลิตปุ๋ยอินทรีย์
ของกรุงเทพมหานคร มีการสะสมต้นทุนมาตั้งแต่การจัดเก็บขยะมูลฝอยจนกระทั่งถึง
การแปรสภาพขยะมูลฝอยเป็นปุ๋ยอินทรีย์ชนิดต่าง ๆ ซึ่งพอจะแยกขั้นตอนการสะสมต้น
ทุนตามกรรมวิธีการผลิตได้ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การผลิตคอมโพสต์

ขั้นตอนที่ 2 การผลิตปุ๋ย กทม.1 หยาบ

ขั้นตอนที่ 3 การแปรสภาพปุ๋ย กทม.1 หยาบ เป็นปุ๋ยอินทรีย์ชนิดต่าง ๆ

การคำนวณต้นทุนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ของสำนักงานปุ๋ย

สำนักงานปุ๋ย กทม. ได้รวบรวมต้นทุนตามหน้าที่ในการบริหารออกเป็น
ต้นทุนการผลิต ค่าใช้จ่ายในการจำหน่าย และค่าใช้จ่ายในการบริหาร สำหรับต้นทุน
การผลิตได้จำแนกเป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1. ค่าจ้างประจำ ได้แก่ เงินเดือน ค่าจ้าง ของพนักงานและลูกจ้าง
ประจำทุกคนที่ทำงานในการผลิตปุ๋ย
2. ค่าจ้างชั่วคราว ได้แก่ ค่าจ้างที่จ่ายให้แก่ลูกจ้างชั่วคราว
3. ค่าตอบแทน ได้แก่ ค่าอาหารที่จ่าย ให้เมื่อมีการทำงานเกิน
เวลาปกติ
4. ค่าใช้สอย ได้แก่ ค่าซ่อมแซมครุภัณฑ์ เครื่องมือ และเครื่องจักร
5. ค่าสาธารณูปโภค ได้แก่ ค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า และค่าโทรศัพท์
6. ค่าวัสดุ ได้แก่ น้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น วัสดุยานพาหนะ วัสดุ
เครื่องมือ วัสดุเครื่องจักร และวัสดุสำนักงาน เป็นต้น
7. ค่าใช้จ่ายงบกลาง ได้แก่ เงินเพิ่มช่วยค่าครองชีพ ค่ารักษา
พยาบาล ค่าเล่าเรียนบุตร ค่าช่วยเหลือบุตร เงินบำเหน็จ และ
เงินชดเชยลูกจ้าง
8. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ได้แก่ ค่าภานะบรรจปุ๋ย ค่าวัสดุอุปกรณ์บรรจปุ๋ย
ค่าจ้างเหมาร้อนปุ๋ย และค่ากากอุจจาระ

ต้นทุนการผลิตตามที่ได้จำแนกไว้ เป็นต้นทุนการผลิตของโรงงานทั้ง
สองแห่งคืองานผลิตปุ๋ยหนองแขม และงานผลิตปุ๋ยอ่อนนุช สำหรับปุ๋ย กทม.1 หยาบ

ที่รับโอนมาจากสำนักรักษาความสะอาด ได้บันทึกปริมาณปุ๋ย ที่รับโอนมาตามที่สำนัก รักษาความสะอาดรายงาน แต่ไม่มีการบันทึกต้นทุนของปุ๋ย กทม.1 หยาบ ที่รับโอน มา ค่าแรงงานในการแปรสภาพปุ๋ย ไม่มีการแยกออกเป็นของปุ๋ย แต่ละชนิด สำนัก งานปุ๋ย กทม. ยังไม่เคยทำการคำนวณต้นทุนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ต่อตัน ดังนั้น ถ้าจะทำการคำนวณต้นทุนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ต่อตัน ตามวิธีของสำนักงานปุ๋ย ก็จะสามารถทำได้โดยรวมค่าใช้จ่ายทั้ง 8 ประเภท แล้ว เฉลี่ยด้วยปริมาณปุ๋ยอินทรีย์ที่แปรสภาพได้ การคำนวณแสดงดังตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 แสดงการคำนวณต้นทุนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ต่อตันตามวิธีของสำนักงานปุ๋ย กทม. ปีงบประมาณ 2531-2532

หน่วย : บาท

	ปี 2531	ปี 2532
ค่าจ้างประจำ	2,893,388	3,329,586
ค่าจ้างชั่วคราว	44,840	39,560
ค่าตอบแทน	32,535	39,560
ค่าใช้สอย	771,709	115,052
ค่าสาธารณูปโภค	223,666	172,793
ค่าวัสดุ	735,163	833,628
ค่าใช้จ่ายงบกลาง	772,127	523,831
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	<u>2,087,670</u>	<u>3,579,500</u>
ต้นทุนการผลิต	7,561,098	8,593,950
ปริมาณปุ๋ยอินทรีย์ที่แปรสภาพได้ (ตัน)	<u>13,506</u>	<u>14,709</u>
ต้นทุนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ต่อตัน ¹	<u>560</u>	<u>584</u>

¹ ต้นทุนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ต่อตัน = ต้นทุนการผลิต/ปริมาณปุ๋ยอินทรีย์ที่แปรสภาพได้

ต้นทุนการผลิตอินทรีย์ที่คำนวณได้ตามตารางที่ 5.1 มีข้อบกพร่อง ดังนี้

1. ไม่ได้รับโอนต้นทุนการผลิตที่เกิดขึ้นในขั้นตอนการผลิตที่ 1 และขั้นตอนการผลิตที่ 2 มาเป็นต้นวัตถุดิบ
2. ต้นทุนการผลิตบางรายการขาดหายไปโดยเฉพาะค่าเสื่อมราคา เพื่อให้ได้ต้นทุนการผลิตอินทรีย์ที่ถูกต้อง จึงต้องทำการคำนวณต้นทุนการผลิตอินทรีย์เสียใหม่ โดยยึดถือหลักการคำนวณตามหลักการบัญชีต้นทุน

ต้นทุนการผลิตอินทรีย์ตามหลักการบัญชีต้นทุน

เพื่อให้สอดคล้องกับขั้นตอนการผลิตอินทรีย์ ดังนั้น ในการคำนวณต้นทุนการผลิตอินทรีย์ ตามหลักการบัญชีต้นทุน จะคำนวณต้นทุนการผลิตของแต่ละขั้นตอนการผลิต ตามลำดับดังนี้

1. ต้นทุนการผลิตคอมโพสต์
2. ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 หยาบ
3. ต้นทุนการผลิตอินทรีย์ ได้แก่ ปุ๋ย กทม.1 ละเอียด ปุ๋ย กทม.1 พิเศษ ปุ๋ย กทม.2 หยาบ และปุ๋ย กทม.2 ละเอียด

ต้นทุนการผลิตคอมโพสต์

ต้นทุนการผลิตประกอบด้วย

1. ต้นทุนวัตถุดิบทางตรง โดยทั่วไปแล้วหมายถึง ราคาซื้อของวัตถุดิบรวมกับต้นทุนในการจัดหาวัตถุดิบ เช่น ค่าขนส่งวัตถุดิบ แต่ชยะมูลฝอยที่นำมาเป็นวัตถุดิบในการผลิตคอมโพสต์นั้นไม่ต้องซื้อ แต่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเก็บและขนส่งมายังโรงงานกำจัดมูลฝอย ดังนั้นค่าใช้จ่ายในการเก็บขนชยะมูลฝอยก็คือต้นทุนวัตถุดิบทางตรง ค่าใช้จ่ายในการเก็บขนชยะมูลฝอยซึ่งกองวิชาการสำนักรักษาความสะอาด ได้รวบรวมไว้ และแยกเป็นประเภทต่าง ๆ มีดังนี้

1.1 เงินเดือนและค่าจ้าง ได้แก่ เงินเดือน ค่าจ้างและค่าตอบแทนของพนักงานขับรถขนชยะมูลฝอย คนงานเก็บและกวาดชยะมูลฝอย รวมทั้งเจ้าหน้าที่ทุกคนในงานรักษาความสะอาดของเขต

1.2 ค่าสวัสดิการต่าง ๆ ได้แก่ ค่าเล่าเรียนบุตร ค่ารักษาพยาบาลค่าช่วยเหลือบุตร และเงินเพิ่มช่วยค่าครองชีพ ซึ่งจ่ายให้แก่บุคคลดังที่กล่าวใน 1.1

1.3 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ได้แก่ น้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้กับรถเก็บขนขยะ
มูลฝอย

1.4 ค่าใช้จ่ายอุปกรณ์เก็บขนขยะมูลฝอย ได้แก่ รถเข็น 2 ล้อ
ถังรองรับขยะมูลฝอย เข่งใส่ขยะมูลฝอย ตะกั่วไม้ บั้งกึ่งสะพาน ไม้กวาด คราด
รองเท้าบูต และผงซักฟอก เป็นต้น

1.5 ค่าวัสดุสำนักงาน ได้แก่ วัสดุต่าง ๆ ที่ใช้ในงานธุรการ
ของงานรักษาความสะอาด

1.6 ค่าซ่อมครุภัณฑ์สำนักงาน ได้แก่ ค่าซ่อมเครื่องใช้ของงาน
ธุรการ

1.7 ค่าซ่อมรถเก็บขนมูลฝอย ได้แก่ ค่าอะไหล่ที่กองโรงงานช่าง
กลซ่อมให้ และหรือค่าซ่อมที่เอกชนทำการซ่อมให้

1.8 ค่าเสื่อมราคารถเก็บขน การคิดค่าเสื่อมราคาใช้วิธีผลรวม
ของจำนวนปีที่ใช้งาน (Sum of the years' degits) โดยกำหนดอายุการใ้
งานของรถเก็บขนมูลฝอยไว้ 7 ปี

ในการเก็บขนขยะมูลฝอยนั้น กรุงเทพมหานครได้เรียกเก็บค่าธรรมเนียม
ในการจัดเก็บขยะมูลฝอย ตามปริมาณขยะมูลฝอย ดังนั้น ในการคำนวณต้นทุนวัตถุดิบ
จะต้องนำเอาค่าธรรมเนียมการจัดเก็บมาหักออกจากต้นทุนจัดหาวัตถุดิบ (ค่าใช้จ่าย
ในการเก็บขนขยะมูลฝอย) เพื่อให้ได้ต้นทุนจัดหาวัตถุดิบสุทธิ เมื่อนำมาเฉลี่ยด้วย
ปริมาณขยะมูลฝอยที่เก็บได้ จะได้ต้นทุนจัดหาวัตถุดิบต่อตัน

$$\text{ต้นทุนจัดหาวัตถุดิบต่อตัน} = \frac{\text{ต้นทุนจัดหาวัตถุดิบ} - \text{ค่าธรรมเนียมการจัดเก็บ}}{\text{ปริมาณขยะมูลฝอยที่เก็บได้ (ตัน)}}$$

ต้นทุนจัดหาวัตถุดิบ ค่าธรรมเนียมการจัดเก็บ และปริมาณขยะมูลฝอยที่
เก็บได้ของเขตต่าง ๆ ที่ขนส่งขยะมูลฝอยมาทำลายที่หนองแขม แสดงดังตารางที่

ตารางที่ 5.2 แสดงต้นทุนจัดหาวัตถุดิบ ค่าธรรมเนียม และปริมาณขยะมูลฝอย
ที่เก็บได้ ปีงบประมาณ 2531-2532

หน่วย : พันบาท

: พันตัน

เขต	โรงงานหนองแขม					
	ปี 2531			ปี 2532		
	ต้นทุน จัดหาวัตถุดิบ	ค่าธรรมเนียม	ปริมาณขยะ ที่เก็บได้	ต้นทุน จัดหาวัตถุดิบ	ค่าธรรมเนียม	ปริมาณขยะ ที่เก็บได้
พระนคร	18,242	1,305	70	20,280	1,353	66
ป้อมปราบฯ	10,782	1,062	35	12,081	1,131	33
สัมพันธวงศ์	7,292	1,045	24	7,855	1,184	22
ดุสิต	20,952	1,058	127	24,911	1,296	111
ธนบุรี	7,385	1,016	49	7,359	1,040	45
คลองสาน	7,916	1,102	43	9,015	1,145	40
บางกอกน้อย	-	-	-	433	771	4
บางพลัด	5,018	1,040	23	5,981	415	22
บางกอกใหญ่	4,709	655	26	5,307	643	24
บางขุนเทียน	8,839	722	43	8,733	837	44
ภาษีเจริญ	8,055	1,467	42	9,116	1,744	40
ราษฎร์บูรณะ	7,386	1,258	33	8,022	1,267	31
ตลิ่งชัน	3,843	40	7	4,011	44	9
หนองแขม	2,471	259	11	2,412	282	12
รวม	<u>112,890</u>	<u>12,029</u>	<u>533</u>	<u>125,522</u>	<u>13,152</u>	<u>503</u>

ที่มา : กองวิชาการ สำนักรักษาความสะอาด กทม.

เนื่องจากปริมาณขยะมูลฝอยที่เก็บได้ ไม่ได้นำมาผลิตเป็นคอมโพสท์ทั้งหมด แต่ถูกนำมาผลิตเพียงบางส่วนเท่านั้น ดังนั้นในการคำนวณต้นทุนวัตถุดิบที่ใช้สามารถคำนวณได้ดังนี้

ต้นทุนวัตถุดิบที่ใช้ = ต้นทุนจัดหาวัตถุดิบต่อตัน X ปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าโรงงาน

ตารางที่ 5.3 แสดงการคำนวณต้นทุนวัตถุดิบที่ใช้ ปีงบประมาณ 2531-2532

หน่วย : พันบาท

: พันตัน

	ปี 2531	ปี 2532
(1) ต้นทุนจัดหาวัตถุดิบ (ตารางที่ 5.2)	112,890	125,522
(2) ค่าธรรมเนียมการจัดเก็บ (ตารางที่ 5.2)	12,029	13,152
(3) ต้นทุนจัดหาวัตถุดิบสุทธิ	100,861	112,370
(4) ปริมาณขยะมูลฝอยที่เก็บได้ (ตารางที่ 5.2)	533	503
(5) ต้นทุนจัดหาวัตถุดิบต่อตัน (บาท)	189	223
(6) ปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าโรงงาน ¹	49	45
(7) ต้นทุนวัตถุดิบที่ใช้	9,261	10,035

¹ที่มา : กองวิชาการ สำนักรักษาความสะอาด

(3) = (1)-(2), (5) = (3)/(4), (7) = (5)x(6)

2. ค่าแรงทางตรง ได้แก่ ค่าแรง พนักงานคุมเครื่องจักร พนักงานขับรถที่ใช้ในการผลิตคอมโพสท์ รวมทั้งพนักงานหรือคนงานที่ทำหน้าที่โดยตรงกับการผลิตคอมโพสท์ ค่าแรงทางตรง แสดงไว้ตามตารางที่ 5.4

3. ค่าใช้จ่ายการผลิตประกอบด้วย

3.1 ค่าแรงงานทางอ้อม ได้แก่ เงินเดือนหรือค่าแรงของช่างซ่อม หัวหน้างานผลิตคอมโพสท์ และค่าสวัสดิการต่าง ๆ ที่จ่ายให้แก่ทุกคนที่ทำงานในการผลิตคอมโพสท์

3.2 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ได้แก่ น้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้กับรถยนต์ เครื่องท่อนแรงต่าง ๆ และน้ำมันเตาที่ใช้ในเตาเผา

3.3 ค่าสาธารณูปโภค ได้แก่ ค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า และ ค่าโทรศัพท์

3.4 ค่าซ่อมแซม ได้แก่ ค่าซ่อมโรงงาน เครื่องจักร รถยนต์ และเครื่องท่อนแรงต่าง ๆ

3.5 ค่าเสื่อมราคา ได้แก่ ค่าเสื่อมราคาของรถยนต์ เครื่องจักร และเครื่องท่อนแรง ซึ่งคิดค่าเสื่อมราคาโดยวิธีผลรวมของจำนวนปีที่ใช้งาน (Sum of the years' degits) กำหนดอายุการใช้งานของเครื่องจักร 15 ปี รถยนต์ และเครื่องท่อนแรง 7 ปี

3.6 ค่าใช้จ่ายการผลิตจัดสรรจากแผนกบริการ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในงานธุรการ และงานซ่อมบำรุง ซึ่งทำการจัดสรรมาให้แก่งานผลิตคอมพิวเตอร์ การจัดสรรต้นทุนของแผนกบริการแสดงไว้ในภาคผนวก ก.

ค่าใช้จ่ายการผลิต แสดงไว้ตามตารางที่ 5.4

ตารางที่ 5.4 ค่าแรงทางตรง และค่าใช้จ่ายการผลิต ของการผลิตคอมโพสท์
ปีงบประมาณ 2531-2532

หน่วย : พันบาท

	ปี 2531	ปี 2532
ค่าแรงทางตรง	<u>3,401</u>	<u>3,912</u>
รวม	<u>3,401</u>	<u>3,912</u>
ค่าใช้จ่ายการผลิต :		
ค่าแรงทางอ้อม	563	679
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	331	275
ค่าสาธารณูปโภค	1,805	1,504
ค่าซ่อมแซม	2,322	1,360
ค่าเสื่อมราคา	10,475	9,693
ค่าใช้จ่ายการผลิตจัดสรร ¹	<u>866</u>	<u>1,799</u>
รวม	<u>16,362</u>	<u>15,310</u>

¹ มีรายละเอียดประกอบในตารางที่ 1-7 ภาคผนวก ก.

ที่มา : ค่าแรงทางตรง และค่าแรงทางอ้อม จากงานธุรการ
    โรงงานกำจัดมูลฝอย หนองแขม
    : ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าสาธารณูปโภค และค่าซ่อมแซม
    จากกองวิชาการ สำนักรักษาความสะอาด

เศษโลหะ

จากกรรมวิธีการผลิตคอมโพสท์ในบทที่ผ่านมา จะมีเศษโลหะถูกคัดแยก
ออกมาจากขยะมูลฝอยที่จะนำเข้าสู่กระบวนการหมัก เศษโลหะจึงเปรียบเสมือนเป็น
ผลพลอยได้ จากการผลิตคอมโพสท์ ดังนั้นจึงนำเอาหลักการบัญชีเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์
พลอยได้ (By products) มาใช้กับมูลค่าของเศษโลหะ มูลค่าของผลิตภัณฑ์พลอย
ได้สามารถแสดงเป็นรายการในงบการเงินได้หลายวิธี เช่น แสดงเป็นรายได้อื่น ๆ
และแสดงเป็นรายการหักจากต้นทุนการผลิต เป็นต้น แต่ในกรณีนี้คิดว่า มูลค่าของ

เศษโลหะไม่ควรแสดงรายการเป็นรายได้ เนื่องจากคอมโพสท์ที่ผลิตได้ยังไม่สามารถนำออกจำหน่ายได้ ฉะนั้นมูลค่าของเศษโลหะควรจะนำไปหักออกจากต้นทุนการผลิตคอมโพสท์การคำนวณมูลค่าเศษโลหะ แสดงดังตารางที่ 5.5

ตารางที่ 5.5 แสดงการคำนวณมูลค่าของเศษโลหะ ปีงบประมาณ 2531-2532

	ปี 2531	ปี 2532
(1) ปริมาณเศษโลหะ (พินตัน)	2	1
(2) ราคาขายของเศษโลหะต่อตัน (บาท)	<u>350</u>	<u>350</u>
(3) มูลค่าเศษโลหะ (พินบาท)	<u>700</u>	<u>350</u>

ที่มา : กองวิชาการ สำนักรักษาความสะอาด

$$(3) = (1) \times (2)$$

ข้อมูลต้นทุนที่แสดงไว้ในตารางที่ 5.3 ตารางที่ 5.4 และตารางที่ 5.5 นำมาคำนวณต้นทุนการผลิตคอมโพสท์ ดังแสดงไว้ตาม ตารางที่ 5.6

ตารางที่ 5.6 แสดงการคำนวณต้นทุนการผลิตคอมโพสต์ต่อตัน ปิ้งบประมาณ 2531-2532

หน่วย : พันบาท

: พันตัน

	ปี 2531	ปี 2532
(1) วัตถุดิบทางตรง (ตารางที่ 5.3)	9,261	10,035
(2) ค่าแรงทางตรง (ตารางที่ 5.4)	3,401	3,912
(3) ค่าใช้จ่ายการผลิต (ตารางที่ 5.4)	<u>16,362</u>	<u>15,310</u>
(4) ต้นทุนการผลิต	29,024	29,257
(5) มูลค่าเศษโลหะ (ตารางที่ 5.5)	<u>700</u>	<u>350</u>
(6) ต้นทุนการผลิตสุทธิ	28,324	28,907
(7) ปริมาณคอมโพสต์ที่ผลิตได้ ¹	<u>31</u>	<u>30</u>
(8) ต้นทุนการผลิตคอมโพสต์ต่อตัน (บาท)	<u><u>914</u></u>	<u><u>964</u></u>

¹ที่มา : กองวิชาการ สำนักรักษาความสะอาด

(4) = (1)+(2)+(3), (6) = (4)-(5), (8) = (6)/(7)

ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 หยาบ

ในการผลิตปุ๋ย กทม.1 หยาบ ปริมาณคอมโพสต์ที่ผลิตได้ในแต่ละปี ไม่เพียงพอต่อการผลิตปุ๋ย กทม.1 หยาบ ต้องนำเอาขยะมูลฝอยที่เทกองกลางแจ้ง ซึ่งย่อยสลายตัวเป็นคอมโพสต์ตามธรรมชาติ มาผสมกับคอมโพสต์ที่ผ่านกระบวนการหมักตามที่กล่าวไว้ในบทที่ 4

ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 หยาบ ประกอบด้วย

1. วัตถุดิบทางตรง

1.1 คอมโพสต์ที่รับโอนมาจากโรงงานกำจัดมูลฝอย

คอมโพสต์ที่ออกจากโรงงานเมื่อครบ 60 วัน จะถูกนำมาผลิตเป็นปุ๋ย กทม.1 หยาบ ดังนั้น คอมโพสต์ที่นำมาผลิตเป็นปุ๋ย กทม.1 หยาบ ในแต่ละปีจะประกอบด้วยคอมโพสต์ 2 รุ่น ดังนี้

การผลิตปุ๋ย กทม.1 หยาบ ในปีงบประมาณ 2531

การผลิตในเดือนตุลาคมและพฤศจิกายน จะรับโอนคอมพิวเตอร์ที่ผลิตได้ในเดือนสิงหาคม และกันยายนของปีงบประมาณ 2530 ตามลำดับ

การผลิตในเดือนธันวาคมถึงกันยายน จะรับโอนคอมพิวเตอร์ที่ผลิตได้ในเดือนตุลาคมถึงกรกฎาคมของปีงบประมาณ 2531 ตามลำดับ

การผลิตปุ๋ย กทม.1 หยาบ ในปีงบประมาณ 2532

การผลิตในเดือนตุลาคมและพฤศจิกายน จะรับโอนคอมพิวเตอร์ที่ผลิตได้ในเดือนสิงหาคม และกันยายนของปีงบประมาณ 2531 ตามลำดับ

การผลิตในเดือนธันวาคม ถึงกันยายน จะรับโอนคอมพิวเตอร์ที่ผลิตได้ในเดือนตุลาคมถึงกรกฎาคม ของปีงบประมาณ 2532 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.7 แสดงการคำนวณต้นทุนการผลิตคอมโพสท์ที่เข้าโรงงานผลิตปุ๋ย
กท.1 หยาบ ปังบประมาณ 2531-2532

หน่วย : พันบาท

: พันตัน

	ปี 2531	ปี 2532
(1) ปริมาณคอมโพสท์ของปังบประมาณที่ผ่านมา ¹		7
(2) ต้นทุนการผลิตคอมโพสท์ต่อตัน ของปังบประมาณที่ผ่านมา (ตารางที่ 5.6) (บาท)		914
(3) ต้นทุนการผลิตคอมโพสท์ของปังบประมาณที่ผ่านมา		6,398
(4) ปริมาณคอมโพสท์ของปังบประมาณนี้ ¹	24	25
(5) ต้นทุนการผลิตคอมโพสท์ต่อตัน ของปังบประมาณนี้ (ตารางที่ 5.6) (บาท)	914	964
(6) ต้นทุนการผลิตคอมโพสท์ของปังบประมาณนี้	21,936	24,100
(7) ต้นทุนการผลิตคอมโพสท์ที่เข้าโรงงาน	21,936	30,498

¹ที่มา : กองวิชาการ สำนักการศึกษาความสะอาด

(3) = (1)x(2), (6) = (4)x(5), (7) = (3)+(6)

หมายเหตุ ในเดือนสิงหาคม และกันยายนของปังบประมาณ 2530
ไม่มีการผลิตคอมโพสท์

1.2 ชยะมูลฝอยที่เทกองกลางแจ้ง

ปัญหาในการคำนวณต้นทุนของชยะมูลฝอยที่เทกองกลางแจ้ง

1. ไม่สามารถทราบปริมาณชยะมูลฝอยที่เทกองกลางแจ้งที่กลายเป็นสภาพเป็นคอมโพสท์ตามธรรมชาติ ซึ่งนำมาผสมกับคอมโพสท์ที่ผ่านกระบวนการหมัก เพราะไม่มีการบันทึกข้อมูลส่วนนี้เอาไว้

2. ไม่สามารถระบุได้ว่าชยะมูลฝอยที่เทกองกลางแจ้ง ซึ่งนำมาผสมกับคอมโพสท์นั้น เป็นชยะมูลฝอยที่เทกองกลางแจ้งไว้ตั้งแต่ปีใด

ข้อกำหนดเพื่อการคำนวณ

1. ปริมาณคอมโพสท์และขยะมูลฝอยที่เทกองกลางแจ้ง 100 ตัน จะทำการผลิตปุ๋ย กทม.1 หยาบ ได้ 12 ตัน (จากการประมาณของหัวหน้าฝ่ายโรงงานกำจัดมูลฝอยหนองแขม)

2. การผลิตปุ๋ย กทม.1 หยาบ ในปีงบประมาณ 2531 จะนำเอาขยะมูลฝอยที่เทกองกลางแจ้งในปีงบประมาณ 2530 มาผสมกับคอมโพสท์ ที่ผ่านกระบวนการหมัก การผลิตในปีงบประมาณ 2532 จะนำเอาขยะมูลฝอยที่เทกองกลางแจ้งในปีงบประมาณ 2531 มาผสมกับคอมโพสท์ที่ผ่านกระบวนการหมัก (ขยะมูลฝอยที่เทกองกลางแจ้งจะต้องใช้เวลาอย่างน้อย 1 ปี จึงจะนำมาผลิตเป็นปุ๋ย กทม.1 หยาบได้)

3. ต้นทุนของขยะมูลฝอยที่เทกองกลางแจ้งในปีงบประมาณ 2530 ไม่สามารถทราบค่าได้ เนื่องจากไม่ได้รวบรวมข้อมูลส่วนนี้เอาไว้ ดังนั้น จะใช้วิธีเทียบอัตราการเปลี่ยนแปลงของต้นทุนในปีงบประมาณ 2531 และปีงบประมาณ 2532 ตัวอย่าง เช่น

ต้นทุนของขยะมูลฝอยที่เทกองกลางแจ้งในปีงบประมาณ 2531	100	บาท/ตัน
ต้นทุนของขยะมูลฝอยที่เทกองกลางแจ้งในปีงบประมาณ 2532	120	บาท/ตัน
ต้นทุนของขยะมูลฝอยที่เทกองกลางแจ้งเพิ่มขึ้น	20	%
ดังนั้น ต้นทุนของขยะมูลฝอยที่เทกองกลางแจ้งในปีงบประมาณ		
	$2530 = 100 \times (100/120)$	บาท/ตัน
	=	83 บาท/ตัน

วิธีคำนวณ

1. คำนวณหาปริมาณรวมของขยะมูลฝอยที่เทกองกลางแจ้ง และคอมโพสท์ที่นำมาผลิตเป็นปุ๋ย กทม.1 หยาบ โดยการนำเอาปริมาณปุ๋ย กทม.1 หยาบที่ผลิตได้ในแต่ละปี คูณด้วย 100 แล้วหารด้วย 12

2. นำเอาปริมาณคอมโพสท์ที่เข้าโรงงานในแต่ละปีไปหักออกจากผลการคำนวณในข้อ 1 จะได้ปริมาณขยะมูลฝอยที่เทกองกลางแจ้ง ซึ่งนำมาผสมกับคอมโพสท์

3. ต้นทุนของขยะมูลฝอยที่เทกองกลางแจ้ง = ปริมาณขยะมูลฝอยที่เทกองกลางแจ้ง x ต้นทุนของขยะมูลฝอยที่เทกองกลางแจ้งต่อตัน

ตารางที่ 5.8 แสดงการคำนวณต้นทุนของขยะมูลฝอยที่เทกองกลางแจ้ง ซึ่งนำมา
ผสมกับคอมโพสต์ ปีงบประมาณ 2531-2532

หน่วย : พันบาท

: พันตัน

	ปี 2531	ปี 2532
(1) ปริมาณปุ๋ย กทม.1 หยาบ ที่ผลิตได้ ¹	19	14
(2) ปริมาณคอมโพสต์และขยะมูลฝอยที่เทกองกลางแจ้ง ซึ่งนำมาผลิตเป็นปุ๋ย กทม.1 หยาบ	158	117
(3) ปริมาณคอมโพสต์ที่เข้าโรงงาน ¹	24	32
(4) ปริมาณขยะมูลฝอยที่เทกองกลางแจ้ง	134	85
(5) ต้นทุนของขยะมูลฝอยที่เทกองกลางแจ้งต่อตัน (บาท) ²	169	199
(6) ต้นทุนของขยะมูลฝอยที่เทกองกลางแจ้ง	<u>22,646</u>	<u>16,915</u>

¹ที่มา : กองวิชาการ สำนักรักษาความสะอาด

²มีรายละเอียดประกอบตามตารางที่ 1-3 ในภาคผนวก ข.

(2) = (1) x 100 / 12, (4) = (2) - (3), (6) = (4) x (5)

ต้นทุนวัตถุดิบทั้งหมด = ต้นทุนการผลิตคอมโพสต์ที่เข้าโรงงาน + ต้นทุนขยะมูลฝอย
ที่เทกองกลางแจ้ง

ข้อมูลจากตารางที่ 5.7 และตารางที่ 5.8 นำมาคำนวณต้นทุนวัตถุดิบใน
การผลิตปุ๋ย กทม.1 หยาบ ดังแสดงตามตารางที่ 5.9 •

ตารางที่ 5.9 ต้นทุนวัตถุดิบในการผลิตปุ๋ย กทม.1 หยาบ ปีงบประมาณ 2531-2532

หน่วย : พันบาท

	ปี 2531	ปี 2532
(1) ต้นทุนการผลิตคอมโพสท์ที่เข้าโรงงาน (ตารางที่ 5.7)	21,936	30,498
(2) ต้นทุนของขยะมูลฝอยที่เทกองกลางแจ้ง (ตารางที่ 5.8)	<u>22,646</u>	<u>16,915</u>
(3) ต้นทุนวัตถุดิบ	<u>44,582</u>	<u>47,413</u>

$$(3) = (1) + (2)$$

2. ค่าแรงทางตรง ได้แก่ ค่าแรงของพนักงานคุมเครื่องบด พนักงานคุมเครื่องร่อน พนักงานขับรถแทรกเตอร์ พนักงานขับรถตัก และพนักงานหรือลูกจ้างที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการผลิตโดยตรง ค่าแรงทางตรง แสดงไว้ดังตารางที่ 5.10

3. ค่าใช้จ่ายการผลิต ประกอบด้วย

3.1 ค่าแรงทางอ้อม ได้แก่ เงินเดือนหรือค่าแรงของ นายช่างไฟฟ้า นายช่างเครื่องกล หัวหน้างานต่าง ๆ รวมทั้งค่าสวัสดิการที่จ่ายให้แก่ทุกคนที่ทำงานในการผลิตปุ๋ย กทม.1 หยาบ

3.2 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ได้แก่ น้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้กับรถตัก และรถแทรกเตอร์ เป็นต้น

3.3 ค่าสาธารณูปโภค ได้แก่ ค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า และค่าโทรศัพท์

3.4 ค่าซ่อมแซม ได้แก่ ค่าซ่อมเครื่องจักร รถแทรกเตอร์ และรถตัก เป็นต้น

3.5 ค่าเสื่อมราคา ได้แก่ ค่าเสื่อมราคาของเครื่องจักร รถแทรกเตอร์ และรถตัก ซึ่งคิดค่าเสื่อมราคาโดยวิธีผลรวมของจำนวนปีที่ใช้งาน (Sum of the years' digits) กำหนดอายุการใช้งานของเครื่องจักรไว้ 15 ปี รถแทรกเตอร์และรถตัก 7 ปี

3.6 ค่าใช้จ่ายการผลิตจัดสรรจากแผนกบริการ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในงานธุรการ และงานซ่อมบำรุง ซึ่งจัดสรรให้แก่งานผลิตปุ๋ย การจัดสรรต้นทุนของแผนกบริการ แสดงไว้ในภาคผนวก ก.

ตารางที่ 5.10 ค่าแรงทางตรงและค่าใช้จ่ายการผลิต ของการผลิตปุ๋ย กทม.1
 ทยาย ปีงบประมาณ 2531-2532

หน่วย : พันบาท

	ปี 2531	ปี 2532
ค่าแรงทางตรง	<u>1,950</u>	<u>1,606</u>
รวม	<u>1,950</u>	<u>1,606</u>
ค่าใช้จ่ายการผลิต		
ค่าแรงทางอ้อม	669	734
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	1,454	1,555
ค่าสาธารณูปโภค	437	479
ค่าซ่อมแซม	561	1,376
ค่าเสื่อมราคา	14,661	13,244
ค่าใช้จ่ายการผลิตจัดสรร ¹	<u>886</u>	<u>2,176</u>
รวม	<u>18,668</u>	<u>19,564</u>

¹มีรายละเอียดประกอบตามตารางที่ 1-7 ในภาคผนวก ก.

ที่มา : ค่าแรงทางตรงและค่าแรงทางอ้อม จากงานธุรการ
 โรงงานกำจัดมูลฝอย หนองแขม
 : ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าสาธารณูปโภค และค่าซ่อมแซม
 จากกองวิชาการ สำนักรักษาความสะอาด

ข้อมูลต้นทุนจากตารางที่ 5.9 และตารางที่ 5.10 จะนำมาคำนวณต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 หยาบ ดังแสดงไว้ตามตารางที่ 5.11

ตารางที่ 5.11 แสดงการคำนวณต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 หยาบต่อตัน
ปีงบประมาณ 2531-2532

หน่วย : พันบาท
: พันตัน

	ปี 2531	ปี 2532
(1) ต้นทุนวัตถุดิบ (ตารางที่ 5.9)	44,582	47,413
(2) ค่าแรงทางตรง (ตารางที่ 5.10)	1,950	1,606
(3) ค่าใช้จ่ายการผลิต (ตารางที่ 5.10)	<u>18,668</u>	<u>19,564</u>
(4) ต้นทุนการผลิต	65,200	68,583
(5) ปริมาณปุ๋ย กทม.1 หยาบ ที่ผลิตได้ ¹	<u>19</u>	<u>14</u>
(6) ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 หยาบ ต่อตัน (บาท)	<u><u>3,432</u></u>	<u><u>4,899</u></u>

¹ที่มา : กองวิชาการ สำนักรักษาความสะอาด

$$(4) = (1) + (2) + (3), (6) = (4) / (5)$$

ต้นทุนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ (ปุ๋ย กทม.1 ละเอียด ปุ๋ย กทม.1 พิเศษ

ปุ๋ย กทม.2 หยาบและปุ๋ย กทม.2 ละเอียด

การผลิตในขั้นตอนนี้ขึ้นอยู่กับความรับผิดชอบของสำนักงานปุ๋ย กทม. การผลิตปุ๋ยอินทรีย์แต่ละชนิดจะหมุนเวียนเปลี่ยนแปลงไปตามคำสั่งผลิต แรงงานที่ใช้ในการผลิตปุ๋ยอินทรีย์แต่ละชนิดเป็นแรงงานชุดเดียวกัน เช่น ช่วงเข้าทำการผลิตปุ๋ย กทม.1 ละเอียด และปุ๋ย กทม.2 หยาบ ช่วงบ่ายทำการผลิตปุ๋ย กทม.1 พิเศษ และทำการบรรจุปุ๋ย กทม.1 หยาบลงถุง แรงงานที่ใช้ในการทำงานช่วงเช้า และช่วงบ่ายเป็นแรงงานชุดเดียวกัน ทำให้ไม่สามารถระบุได้ว่าแรงงานที่ใช้ในการผลิตปุ๋ยแต่ละชนิดเป็นจำนวนเท่าใด ดังนั้น การคำนวณต้นทุนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์แต่

ละชนิดจึงต้องใช้วิธีการที่แตกต่างจากการคำนวณต้นทุนการผลิตคอมพิวเตอร์ และปุ๋ย
กทม. 1 หยาบ โดยเริ่มจากการจัดสรรค่าแรงทางตรงให้แก่งานผลิตปุ๋ยอินทรีย์แต่ละ
ชนิด แล้วนำค่าแรงทางตรงมาเป็นหลักเกณฑ์ในการจัดสรรค่าใช้จ่ายการผลิตให้
แก่ปุ๋ยอินทรีย์แต่ละชนิด

ต้นทุนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์แต่ละชนิดประกอบด้วย

1. วัตถุดิบทางตรง ได้แก่ ปุ๋ยอินทรีย์แต่ละชนิดที่ถูกนำไปแปรสภาพ
ต่อ วัตถุดิบทางตรงที่ใช้ในการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชนิดต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

<u>ชนิดของปุ๋ยอินทรีย์ที่ทำการผลิต</u>	<u>วัตถุดิบทางตรงที่ใช้</u>
ปุ๋ย กทม. 1 ละเอียด	ปุ๋ย กทม. 1 หยาบ
ปุ๋ย กทม. 1 พิเศษ	ปุ๋ย กทม. 1 ละเอียด
ปุ๋ย กทม. 2 หยาบ	ปุ๋ย กทม. 1 หยาบ และกากอุจจาระ
ปุ๋ย กทม. 2 ละเอียด	ปุ๋ย กทม. 1 ละเอียด และกากอุจจาระ

2. ค่าแรงทางตรง ได้แก่ ค่าแรงของพนักงานคุมเครื่องร่อนปุ๋ย
พนักงานขับรถตัก และค่าแรงงานของพนักงานผสมปุ๋ย

งานบัญชีของสำนักงานปุ๋ย ได้จำแนกค่าแรงเป็น 3 ประเภท คือ
ค่าจ้างประจำ ค่าจ้างชั่วคราว และค่าตอบแทน จึงทำการจำแนกค่าแรงงานใหม่
ให้เป็นไปตามหลักการบัญชีต้นทุน โดยจำแนกเป็นค่าแรงทางตรง และค่าแรงทางอ้อม
ค่าแรงทางตรงที่ได้จำแนกออกมา ไม่สามารถระบุได้ว่าเป็นค่าแรงในงานผลิตปุ๋ยแต่ละ
ชนิดเท่าใด นอกจากนี้ยังมีค่าแรงงานของงานบรรจุถุงรวมอยู่ด้วย การจัดสรร
ค่าแรงงานให้แก่งานประเภทต่าง ๆ จะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างในการทำงาน (WORK
SAMPLING) ตัวอย่าง เช่น

ผลการสุ่มตัวอย่างในการผลิตสินค้า ก. และสินค้า ข. เป็นดังนี้
ผลิตสินค้า ก. 1 หน่วย ใช้แรงงาน 5 ชั่วโมง
ผลิตสินค้า ข. 1 หน่วย ใช้แรงงาน 4 ชั่วโมง

ในระหว่างปีผลิตสินค้า ก. ได้ 100 หน่วย ผลิตสินค้า ข. ได้ 200 หน่วย ค่าแรงงานในการผลิตสินค้า ก. และสินค้า ข. เกิดขึ้นรวม 1,300 บาท
 ค่าแรงงานที่จัดสรรให้แก่งานผลิตสินค้า ก. และงานผลิตสินค้า ข. คำนวณได้ดังนี้

ผลิตสินค้า ก. 100 หน่วย จะใช้แรงงานประมาณ $5 \times 100 = 500$ ชั่วโมง
 ผลิตสินค้า ข. 200 หน่วย จะใช้แรงงานประมาณ $4 \times 200 = 800$ ชั่วโมง
 รวมชั่วโมงแรงงานที่ใช้ในการผลิตโดยประมาณ 1,300 ชั่วโมง

อัตราส่วนที่นำไปจัดสรรค่าแรง

: งานผลิตสินค้า ก. = $500/1,300$ ของค่าแรงงานที่เกิดขึ้น

: งานผลิตสินค้า ข. = $800/1,300$ ของค่าแรงงานที่เกิดขึ้น

ค่าแรงงานงานที่จัดสรร

: งานผลิตสินค้า ก. = $(500/1,300) \times 1,300 = 500$ บาท

: งานผลิตสินค้า ข. = $(800/1,300) \times 1,300 = 800$ บาท

จากการสุ่มตัวอย่างในการทำงานของงานผลิตปุ๋ยแต่ละชนิด และงาน
 บรรลุจึงได้ผลตามตารางที่ 5.12

ตารางที่ 5.12 ชั่วโมงแรงงานจากการสุ่มตัวอย่างในการทำงาน (WORK SAMPLING) ของงานผลิตปุ๋ยอินทรีย์ในแต่ละชนิด และงานบรรจุถุง

ลำดับที่	ประเภทของงานที่ทำ	ปริมาณงานที่ทำได้	ชั่วโมงแรงงาน
1	งานบรรจุถุง	1 ตัน	2
2	งานผลิตปุ๋ย กทม.1 ละเอียด	1 ตัน	1.4
3	งานผลิตปุ๋ย กทม.1 พิเศษ	1 ตัน	4.2
4	งานผลิตปุ๋ย กทม.2 หยาบ	1 ตัน	0.3
5	งานผลิตปุ๋ย กทม.2 ละเอียด	1 ตัน	0.3

ตารางที่ 5.13 แสดงปริมาณงานที่ทำได้ของงานผลิตปุ๋ยอินทรีย์แต่ละชนิด และงานบรรจุถุง ปีงบประมาณ 2531-2532

ลำดับที่	ประเภทของงานที่ทำ	ปริมาณงานที่ทำได้ (ตัน)	
		ปี 2531	ปี 2532
1	งานบรรจุถุง	8,816	8,115
2	งานผลิตปุ๋ย กทม.1 ละเอียด	8,305	10,232
3	งานผลิตปุ๋ย กทม.1 พิเศษ	46	86
4	งานผลิตปุ๋ย กทม.2 หยาบ	1,458	1,342
5	งานผลิตปุ๋ย กทม.2 ละเอียด	4,330	3,120

ที่มา : งานพัสดุ สำนักงานปุ๋ย กทม.

ข้อมูลจากตารางที่ 5.12 และตารางที่ 5.13 นำมาคำนวณหาชั่วโมงแรงงานที่ใช้ในการผลิตโดยประมาณ โดยนำเอาชั่วโมงแรงงานในตารางที่ 5.12 คูณกับปริมาณงานที่ทำได้ของแต่ละปีในตารางที่ 5.13 โดยคูณในลำดับที่เดียวกัน ผลการคำนวณแสดงดังตารางที่ 5.14

ตารางที่ 5.14 ชั่วโมงแรงงานที่ใช้ในการผลิตโดยประมาณของงานผลิตปุ๋ยอินทรีย์แต่ละชนิด และงานบรรจุถุง (เมื่อเทียบกับการล้มตัวอย่างในการทำงาน) ปีงบประมาณ 2531-2532

หน่วย : ชั่วโมง

ลำดับที่	ประเภทงานที่ทำ	ชั่วโมงแรงงานโดยประมาณ	
		ปี 2531	ปี 2532
1	งานบรรจุถุง	17,632	16,230
2	งานผลิตปุ๋ย กทม. 1 ละเอียด	11,627	14,325
3	งานผลิตปุ๋ย กทม. 1 พิเศษ	193	361
4	งานผลิตปุ๋ย กทม. 2 หยาบ	437	403
5	งานผลิตปุ๋ย กทม. 2 ละเอียด	1,299	936
รวมชั่วโมงแรงงานที่ใช้ในการผลิตโดยประมาณ		31,188	32,255

ข้อมูลจากตารางที่ 5.14 สามารถนำไปหาอัตราส่วนที่จะนำไปจัดสรรค่าแรงงานได้โดยเอาชั่วโมงแรงงานในแต่ละลำดับที่หารด้วยชั่วโมงรวม ดังแสดงไว้ตามตารางที่ 5.15

ตารางที่ 5.15 อัตราส่วนในการจัดสรรค่าแรงงานให้แก่งานแต่ละประเภท ปี
งบประมาณ 2531-2532

ลำดับที่	ประเภทงานที่ทำ	อัตราส่วนที่จะนำไปจัดสรรค่าแรงงาน	
		ปี 2531	ปี 2532
1	งานบรรจุถุง	17,632/31,188	16,230/32,255
2	งานผลิตปุ๋ย กทม.1 ละเอียด	11,627/31,188	14,325/32,255
3	งานผลิตปุ๋ย กทม.1 พิเศษ	193/31,188	361/32,255
4	งานผลิตปุ๋ย กทม.2 หยาบ	437/31,188	403/32,255
5	งานผลิตปุ๋ย กทม.2 ละเอียด	1,299/31,188	936/32,255

ในปีงบประมาณ 2531 และ 2532 มีค่าแรงงานทางตรงเกิดขึ้น ดังแสดงไว้ตาม
ตารางที่ 5.16

ตารางที่ 5.16 ค่าแรงทางตรง ปีงบประมาณ 2531-2532

หน่วย : บาท

	ปี 2531	ปี 2532
ค่าแรงทางตรง	1,590,038	1,788,244

ที่มา : งานบัญชี สำนักงานปุ๋ย กทม.

ข้อมูลจากตารางที่ 5.15 และตารางที่ 5.16 นำมาคำนวณค่าแรงงาน
ที่จัดสรรให้แก่งานผลิตปุ๋ยอินทรีย์แต่ละชนิดและงานบรรจุถุง โดยนำเอาค่าแรงงาน
ทางตรงของแต่ละปีในตารางที่ 5.16 คูณกับอัตราส่วนที่นำไปจัดสรรค่าแรงงาน
ของแต่ละปีในตารางที่ 5.15 ผลการคำนวณแสดงดังตารางที่ 5.17

ตารางที่ 5.17 แสดงค่าแรงงานทางตรงที่จัดสรรให้แก่งานผลิตปุ๋ยอินทรีย์แต่ละชนิด และงานบรรจุถุง ปีงบประมาณ 2531-2532

หน่วย : บาท

ลำดับที่	ประเภทของงานที่ทำ	ค่าแรงงานทางตรงที่จัดสรร	
		ปี 2531	ปี 2532
1	งานบรรจุถุง	898,921	899,805
2	งานผลิตปุ๋ย กทม. 1 ละเอียด	592,772	794,190
3	งานผลิตปุ๋ย กทม. 1 พิเศษ	9,840	20,014
4	งานผลิตปุ๋ย กทม. 2 หยาบ	22,279	22,342
5	งานผลิตปุ๋ย กทม. 2 ละเอียด	66,226	51,893

3. ค่าใช้จ่ายการผลิต สามารถจำแนกเป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้

3.1 ค่าแรงงานทางอ้อม ได้แก่ เงินเดือนหรือค่าแรงของช่างซ่อม พนักงานธุรการ หัวหน้างานผลิต รวมทั้งค่าสวัสดิการต่าง ๆ ที่จ่ายให้แก่คนงานหรือพนักงานทุกคนที่ทำงานขึ้นกับกองโรงงาน สำหรับค่าแรงบรรจุถุงจะถือเป็นค่าใช้จ่ายในการจำหน่าย เนื่องจากปุ๋ยอินทรีย์ที่นำออกจำหน่ายมีทั้งชนิดบรรจุถุงและไม่บรรจุถุง

3.2 ค่าซ่อมแซม ได้แก่ ค่าซ่อมเครื่องร่อน รถตัก และสิ่งก่อสร้าง

3.3 ค่าสาธารณูปโภค ได้แก่ ค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า และค่าโทรศัพท์

3.4 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ได้แก่ น้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้กับยานพาหนะ และเครื่องทุ่นแรง

3.5 ค่าวัสดุ ได้แก่ วัสดุที่ใช้ในการซ่อมเครื่องร่อนปุ๋ย รถตักเครื่องทุ่นแรง และวัสดุสำนักงาน

3.6 ค่าเสื่อมราคา ได้แก่ ค่าเสื่อมราคาของอาคารที่ทำการและโรงงาน เนื่องจากสำนักงานปุ๋ยยังไม่มีกรบันทึกค่าเสื่อมราคา จึงได้กำหนด

อัตราค่าเสื่อมราคา ดังนี้ อาคารและสิ่งก่อสร้างคิดค่าเสื่อมในอัตรา 5% ต่อปี ส่วน
สินทรัพย์ถาวรที่มีตัวตนอื่น ๆ คิดค่าเสื่อมราคาในอัตรา 20% สำหรับเครื่องร่อนปุ๋ย
ไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาเนื่องจากมีอายุการใช้เกินกว่า 5 ปี การคิดค่าเสื่อมราคา
ใช้วิธีเส้นตรง

ตารางที่ 5.18 ค่าใช้จ่ายการผลิต ปีงบประมาณ 2531-2532

หน่วย : บาท

	ปี 2531	ปี 2532
ค่าแรงงานทางอ้อม	1,224,218	1,432,360
ค่าซ่อมแซม	708,477	89,562
ค่าสาธารณูปโภค	226,642	160,916
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	161,501	143,568
ค่าวัสดุ	460,356	604,027
ค่าเสื่อมราคา	<u>479,557</u>	<u>479,557</u>
รวมค่าใช้จ่ายการผลิต	<u><u>3,260,751</u></u>	<u><u>2,909,990</u></u>

ที่มา : งานบัญชี สำนักงานปุ๋ย กทม.

การจัดสรรค่าใช้จ่ายการผลิต

ค่าใช้จ่ายการผลิต ตามตารางที่ 5.18 จะทำการจัดสรรไปให้งานผลิต
ปุ๋ยอินทรีย์แต่ละชนิด โดยใช้ค่าแรงทางตรงเป็นเกณฑ์ในการจัดสรร เนื่องจากการ
ผลิตปุ๋ยอินทรีย์แต่ละชนิดจะใช้แรงงานคนงานเป็นส่วนใหญ่

$$\text{อัตราค่าใช้จ่ายการผลิต (\%)} = \frac{\text{ค่าใช้จ่ายการผลิต} \times 100}{\text{ค่าแรงทางตรง}}$$

เมื่อหาอัตราค่าใช้จ่ายการผลิตได้แล้ว จะสามารถคำนวณค่าใช้จ่ายการผลิตที่จัดสรรให้แก่งานผลิตปุ๋ยอินทรีย์แต่ละชนิดได้ ดังนี้

ค่าใช้จ่ายการผลิตที่จัดสรรให้แก่งานผลิตปุ๋ยอินทรีย์แต่ละชนิด

= ค่าแรงทางตรงของงานผลิตปุ๋ยแต่ละชนิด x อัตราค่าใช้จ่ายการผลิต

ตารางที่ 5.19 ค่าแรงทางตรง ของงานผลิตปุ๋ยอินทรีย์แต่ละชนิด ปีงบประมาณ 2531-2532

หน่วย : บาท

	ปี 2531	ปี 2532
งานผลิตปุ๋ย กทม.1 ละเอียด (ตารางที่ 5.17)	592,772	794,190
งานผลิตปุ๋ย กทม.1 พิเศษ (ตารางที่ 5.17)	9,840	20,014
งานผลิตปุ๋ย กทม.2 หยาบ (ตารางที่ 5.17)	22,279	22,342
งานผลิตปุ๋ย กทม.2 ละเอียด (ตารางที่ 5.17)	<u>66,226</u>	<u>51,893</u>
รวมค่าแรงทางตรง	<u>691,117</u>	<u>888,439</u>

ข้อมูลจากตารางที่ 5.18 และตารางที่ 5.19 สามารถคำนวณค่าใช้จ่ายการผลิต โดยเอายอดรวมค่าแรงทางตรงไปหารยอดรวมค่าใช้จ่ายการผลิตในตารางที่ 5.18 แล้วคูณด้วย 100 ผลการคำนวณแสดงดังตารางที่ 5.20

ตารางที่ 5.20 อัตราค่าใช้จ่ายการผลิต ปีงบประมาณ 2531-2532

	% ของค่าแรงทางตรง	
	ปี 2531	ปี 2532
อัตราค่าใช้จ่ายการผลิต	471.8088	327.5404

ข้อมูลจากตารางที่ 5.19 และตารางที่ 5.20 สามารถคำนวณค่าใช้จ่ายการผลิตที่จัดสรรให้แก่งานผลิตปุ๋ยอินทรีย์แต่ละชนิดได้ โดยเอาอัตราค่าใช้จ่ายการผลิตของแต่ละปี ในตารางที่ 5.20 ไปคูณค่าแรงทางตรงของงานผลิตปุ๋ยแต่ละชนิดของแต่ละปี ในตารางที่ 5.19 ผลการคำนวณ แสดงดังตารางที่ 5.21

ตารางที่ 5.21 ค่าใช้จ่ายการผลิตที่จัดสรรให้แก่งานผลิตปุ๋ยอินทรีย์แต่ละชนิด
ปีงบประมาณ 2531-2532

หน่วย : บาท

	ปี 2531	ปี 2532
งานผลิตปุ๋ย กทม.1 ละเอียด	2,796,751	2,601,287
งานผลิตปุ๋ย กทม.1 พิเศษ	46,426	65,554
งานผลิตปุ๋ย กทม.2 หยาบ	105,114	73,179
งานผลิตปุ๋ย กทม.2 ละเอียด	312,460	169,970
รวม	<u>3,260,751</u>	<u>2,909,990</u>

ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 ละเอียด

วัตถุดิบทางตรง ได้แก่ ปุ๋ย กทม.1 หยาบ ต้นทุนวัตถุดิบทางตรง
คำนวณได้ดังนี้

ต้นทุนวัตถุดิบทางตรง = ปริมาณปุ๋ยกทม.1 หยาบที่ใช้ x ต้นทุนการผลิตปุ๋ย
กทม.1 หยาบต่อตัน

ตารางที่ 5.22 ต้นทุนวัตถุดิบทางตรงของการผลิตปุ๋ย กทม.1 ละเอียดย
ปีงบประมาณ 2531-2532

หน่วย : บาท

	ปี 2531	ปี 2532
(1) ปริมาณปุ๋ย กทม.1 หยาบที่ใช้ ¹ (ตัน)	8,305	10,232
(2) ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 หยาบต่อตัน (ตารางที่ 5.11)	<u>3,432</u>	<u>4,899</u>
(3) ต้นทุนวัตถุดิบทางตรง	<u>28,502,760</u>	<u>50,126,568</u>

¹ที่มา : งานพัสดุ สำนักงานปุ๋ย กทม.

$$(3) = (1) \times (2)$$

ข้อมูลต้นทุนจากตารางที่ 5.19 ตารางที่ 5.21 และตารางที่ 5.22 นำมาคำนวณต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 ละเอียดย ดังแสดงตามตารางที่ 5.23

ตารางที่ 5.23 แสดงการคำนวณต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 ละเอียดต่อตัน ปี
งบประมาณ 2531-2532

หน่วย : บาท

	ปี 2531	ปี 2532
(1) ต้นทุนวัตถุดิบทางตรง (ตารางที่ 5.22)	28,502,760	50,126,568
(2) ค่าแรงทางตรง (ตารางที่ 5.19)	592,772	794,190
(3) ค่าใช้จ่ายการผลิต (ตารางที่ 5.21)	<u>2,796,751</u>	<u>2,601,287</u>
(4) ต้นทุนการผลิต	31,892,283	53,522,045
(5) ปริมาณปุ๋ย กทม.1 ละเอียดที่ผลิตได้ ¹ (ตัน)	<u>8,305</u>	<u>10,232</u>
(6) ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 ละเอียดต่อตัน	<u><u>3,840</u></u>	<u><u>5,231</u></u>

¹ที่มา : งานพัสดุ สำนักงานปุ๋ย กทม.

$$(4) = (1) + (2) + (3), (6) = (4) / (5)$$

ปริมาณปุ๋ย กทม.1 ละเอียดที่ผลิตได้จะเท่ากับปริมาณปุ๋ย กทม.1 หยาบ
ที่ใช้เนื่องจากปุ๋ย กทม.1 หยาบ ที่ไม่ผ่านตะแกรงร่อน ก็ยังคงเป็นปุ๋ย กทม.1
หยาบเช่นเดิม

ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 พิเศษ

วัตถุดิบทางตรง ได้แก่ ปุ๋ย กทม.1 ละเอียด ต้นทุนวัตถุดิบทางตรง
คำนวณได้ ดังนี้

ต้นทุนวัตถุดิบทางตรง = ปริมาณปุ๋ย กทม.1 ละเอียดที่ใช้ x ต้นทุนการผลิตปุ๋ย
กทม.1 ละเอียดต่อตัน

ตารางที่ 5.24 แสดงการคำนวณต้นทุนวัตถุดิบทางตรง ของการผลิตปุ๋ย กทม.1
พิเศษ ปีงบประมาณ 2531-2532

หน่วย : บาท

	ปี 2531	ปี 2532
(1) ปริมาณปุ๋ย กทม.1 ละเอียดยี่ใช้ ¹ (ตัน)	46	86
(2) ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 ละเอียดยี่ต่อตัน (ตารางที่ 5.23)	<u>3,840</u>	<u>5,231</u>
(3) ต้นทุนวัตถุดิบทางตรง	<u>176,640</u>	<u>449,866</u>

¹ที่มา : งานพัสดุ สำนักงานปุ๋ย กทม.

$$(3) = (1) \times (2)$$

ข้อมูลต้นทุนจากตารางที่ 5.19 ตารางที่ 5.21 และตารางที่ 5.24
นำมาคำนวณต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 พิเศษ ดังแสดงตามตารางที่ 5.25

ตารางที่ 5.25 แสดงการคำนวณต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 พิเศษต่อตัน ปี
งบประมาณ 2531 - 2532

หน่วย : บาท

	ปี 2531	ปี 2532
(1) ต้นทุนวัตถุดิบทางตรง (ตารางที่ 5.24)	176,640	449,866
(2) ค่าแรงทางตรง (ตารางที่ 5.19)	9,840	20,014
(3) ค่าใช้จ่ายการผลิต (ตารางที่ 5.21)	46,426	65,554
(4) ต้นทุนการผลิต	232,906	535,434
(5) ปริมาณปุ๋ย กทม.1 พิเศษ ที่ผลิตได้ ¹ (ตัน)	46	86
(6) ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 พิเศษต่อตัน	5,063	6,226

¹ที่มา : งานพัสดุ สำนักงานปุ๋ย กทม.

(4) = (1)+(2)+(3), (6) = (4)/(5)

ปริมาณปุ๋ย กทม.1 พิเศษที่ผลิตได้จะเท่ากับปริมาณปุ๋ย กทม.1 ละเอียด
ที่ใช้ เนื่องจากปุ๋ย กทม.1 ละเอียดที่ไม่ผ่านตะแกรงร่อนก็ยังคงเป็นปุ๋ย กทม.1
ละเอียดเช่นเดิม

ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.2 หยาบ

วัตถุดิบทางตรง ประกอบด้วยวัตถุดิบ 2 ชนิด คือ

1. ปุ๋ย กทม.1 หยาบ ต้นทุนปุ๋ย กทม.1 หยาบที่ใช้ คำนวณได้ดังนี้
ต้นทุนปุ๋ย กทม.1 หยาบที่ใช้ = ปริมาณปุ๋ย กทม.1 หยาบที่ใช้ x ต้นทุนการผลิตปุ๋ย
กทม.1 หยาบต่อตัน

ตารางที่ 5.26 แสดงการคำนวณต้นทุนปุ๋ย กทม.1 หยาบที่ใช้ในการผลิต ปุ๋ย
 กทม.2 หยาบ ปีงบประมาณ 2531-2532

หน่วย : บาท

	ปี 2531	ปี 2532
(1) ปริมาณปุ๋ย กทม.1 หยาบที่ใช้ ¹ (ตัน)	1,140	956
(2) ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 หยาบต่อตัน (ตารางที่ 5.11)	<u>3,432</u>	<u>4,899</u>
(3) ต้นทุนปุ๋ย กทม.1 หยาบที่ใช้	<u><u>3,912,480</u></u>	<u><u>4,683,444</u></u>

¹ที่มา : งานพัสดุ สำนักงานปุ๋ย กทม.

$$(3) = (1) \times (2)$$

2. กากอุจจาระ เป็นวัตถุดิบที่นำมาผสมกับปุ๋ย กทม.1 เพื่อผลิตปุ๋ย
 กทม.2 ปุ๋ย กทม.2 ทั้งสองชนิดที่ผลิตได้ มีอัตราส่วนผสมระหว่างปุ๋ย กทม.1 กับ
 กากอุจจาระไม่แตกต่างกันมากนัก ดังนั้น จึงจัดสรรค่ากากอุจจาระให้กับปุ๋ย กทม.2
 หยาบ และปุ๋ย กทม.2 ละเอียดย ตามปริมาณที่ผลิตได้

ตารางที่ 5.27 แสดงปริมาณปุ๋ย กทม.2 หยาบ และปุ๋ย กทม.2 ละเอียดย ที่ผลิตได้
 ปีงบประมาณ 2531-2532

หน่วย : ตัน

	ปี 2531	ปี 2532
ปริมาณปุ๋ย กทม.2 หยาบที่ผลิตได้	1,458	1,342
ปริมาณปุ๋ย กทม.2 ละเอียดยที่ผลิตได้	<u>4,330</u>	<u>3,120</u>
รวม	<u><u>5,788</u></u>	<u><u>4,462</u></u>

ที่มา : งานพัสดุ สำนักงานปุ๋ย กทม.

ข้อมูลจากตารางที่ 5.27 นำมาหาอัตราส่วนที่จะนำไปจัดสรรค่ากาก
 อูจจาระ โดยนำเอาปริมาณปุ๋ย กทม.2 ที่ผลิตได้แต่ละชนิดในแต่ละปีหารด้วย
 ปริมาณรวมของปุ๋ย กทม.2 ทั้ง 2 ชนิด ในแต่ละปี ดังแสดงดังตารางที่ 5.28

ตารางที่ 5.28 อัตราส่วนที่นำไปจัดสรรค่ากากอูจจาระให้แก่ปุ๋ย กทม.2 หยาบ
 และปุ๋ย กทม.2 ละเอียด ปีงบประมาณ 2531-2532

	ปี 2531	ปี 2532
อัตราส่วนที่นำไปจัดสรรให้แก่ปุ๋ย กทม.2 หยาบ	1,458/5,788	1,342/4,462
อัตราส่วนที่นำไปจัดสรรให้แก่ปุ๋ย กทม.2 ละเอียด	4,330/5,788	3,120/4,462

ตารางที่ 5.29 ค่ากากอูจจาระ ปีงบประมาณ 2531-2532

หน่วย : บาท

	ปี 2531	ปี 2532
ค่ากากอูจจาระ	52,640	39,200

ที่มา : งานบัญชี สำนักงานปุ๋ย กทม.

ข้อมูลจากตารางที่ 5.28 และตารางที่ 5.29 นำมาจัดสรรค่ากาก
 อูจจาระให้แก่ปุ๋ย กทม.2 หยาบ และปุ๋ย กทม.2 ละเอียด โดยนำเอาค่ากาก
 อูจจาระของแต่ละปีไปคูณกับอัตราส่วนของแต่ละปี ผลการคำนวณแสดงดังตารางที่
 5.30

ตารางที่ 5.30 ค่าภาคอุจจาระที่จัดสรรให้แก่ปุ๋ย กทม.2 หยาบ และปุ๋ย
 กทม.2 ละเอียด ปีงบประมาณ 2531-2532

หน่วย : บาท

	ปี 2531	ปี 2532
ค่าภาคอุจจาระของปุ๋ย กทม.2 หยาบ	13,260	11,790
ค่าภาคอุจจาระของปุ๋ย กทม.2 ละเอียด	39,380	27,410

ข้อมูลจากตารางที่ 5.26 และตารางที่ 5.30 นำมาคำนวณต้นทุนวัตถุดิบ
 ทางตรง ดังแสดงตามตารางที่ 5.31

ตารางที่ 5.31 ต้นทุนวัตถุดิบทางตรง ของการผลิตปุ๋ย กทม.2 หยาบ ปีงบประมาณ
 2531-2532

หน่วย : บาท

	ปี 2531	ปี 2532
(1) ต้นทุนปุ๋ย กทม.1 หยาบ ที่ใช้ (ตารางที่ 5.26)	3,912,480	4,683,444
(2) ค่าภาคอุจจาระ (ตารางที่ 5.30)	<u>13,260</u>	<u>11,790</u>
(3) ต้นทุนวัตถุดิบทางตรง	<u><u>3,925,740</u></u>	<u><u>4,695,234</u></u>

$$(3) = (1) + (2)$$

ข้อมูลต้นทุนจากตารางที่ 5.19 ตารางที่ 5.21 และตารางที่ 5.31
 นำมาคำนวณต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.2 หยาบ ดังแสดงตามตารางที่ 5.32

ตารางที่ 5.32 แสดงการคำนวณต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.2 หยาบต่อตัน
ปีงบประมาณ 2531-2532

หน่วย : บาท

	ปี 2531	ปี 2532
(1) ต้นทุนวัตถุดิบ (ตารางที่ 5.31)	3,925,740	4,695,234
(2) ค่าแรงทางตรง (ตารางที่ 5.19)	22,279	22,342
(3) ค่าใช้จ่ายการผลิต (ตารางที่ 5.21)	105,114	73,179
(4) ต้นทุนการผลิต	4,053,133	4,790,755
(5) ปริมาณปุ๋ย กทม.2 หยาบ ที่ผลิตได้ ¹ (ตัน)	1,458	1,342
(6) ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.2 หยาบต่อตัน	2,780	3,570

¹ที่มา : งานพัสดุ สำนักงานปุ๋ย กทม.

(4) = (1)+(2)+(3), (6) = (4)/(5)

ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.2 ละเอียด

วัตถุดิบทางตรง ประกอบด้วยวัตถุดิบ 2 ชนิดคือ

1. ปุ๋ย กทม.1 ละเอียด ต้นทุนปุ๋ย กทม.1 ละเอียดที่ใช้คำนวณได้

ดังนี้

ต้นทุนปุ๋ย กทม.1 ละเอียดที่ใช้ = ปริมาณปุ๋ย กทม.1 ละเอียดที่ใช้ × ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 ละเอียด ต่อตัน

ตารางที่ 5.33 แสดงการคำนวณต้นทุนปุ๋ย กทม.1 ละเอียดที่ใช้ในการผลิตปุ๋ย
 กทม.2 ละเอียด ปีงบประมาณ 2531-2532

หน่วย : บาท

	ปี 2531	ปี 2532
(1) ปริมาณปุ๋ย กทม.1 ละเอียดที่ใช้ ¹ (ตัน)	3,483	2,298
(2) ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 ละเอียดต่อตัน (ตารางที่ 5.23)	<u>3,840</u>	<u>5,231</u>
(3) ต้นทุนปุ๋ย กทม.1 ละเอียดที่ใช้	<u>13,374,720</u>	<u>12,020,838</u>

¹ที่มา : งานพัสดุ สำนักงานปุ๋ย กทม.

$$(3) = (1) \times (2)$$

ข้อมูลจากตารางที่ 5.30 และตารางที่ 5.33 นำมาคำนวณต้นทุนวัตถุดิบ
 ทางตรง ดังแสดงตามตารางที่ 5.34

ตารางที่ 5.34 ต้นทุนวัตถุดิบทางตรง ของการผลิตปุ๋ย กทม.1 ละเอียด
 ปีงบประมาณ 2531-2532

หน่วย : บาท

	ปี 2531	ปี 2532
(1) ต้นทุนปุ๋ย กทม. 1 ละเอียดที่ใช้ (ตารางที่ 5.33)	13,374,720	12,020,838
(2) ค่ากากอูจจาระ (ตารางที่ 5.30)	<u>39,380</u>	<u>27,410</u>
(3) ต้นทุนวัตถุดิบทางตรง	<u>13,414,100</u>	<u>12,048,248</u>

$$(3) = (1) + (2)$$

ข้อมูลต้นทุนจากตารางที่ 5.19 ตารางที่ 5.21 และตารางที่ 5.34 นำมาคำนวณต้นทุนการผลิต ปุ๋ย กทม.2 ละเอียด ดังแสดงตามตารางที่ 5.35

ตารางที่ 5.35 แสดงการคำนวณต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.2 ละเอียดต่อตัน ปีงบประมาณ 2531-2532

หน่วย : บาท

	ปี 2531	ปี 2532
(1) ต้นทุนวัตถุดิบทางตรง (ตารางที่ 5.34)	13,414,100	12,048,248
(2) ค่าแรงทางตรง (ตารางที่ 5.19)	66,226	51,893
(3) ค่าใช้จ่ายการผลิต (ตารางที่ 5.21)	312,460	169,970
(4) ต้นทุนการผลิต	13,792,786	12,270,111
(5) ปริมาณปุ๋ย กทม.2 ละเอียดที่ผลิตได้ ¹ (ตัน)	4,330	3,120
(6) ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.2 ละเอียดต่อตัน	3,185	3,933

¹ที่มา : งานพัสดุ สำนักงานปุ๋ย กทม.

$$(4) = (1) + (2) + (3), (6) = (4) / (5)$$

การเปรียบเทียบผลการวิจัยกับสมมติฐานในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัยข้อ 1

"ต้นทุนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ตามหลักการบัญชีต้นทุนสูงกว่าต้นทุนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ตามวิธีของ สำนักงานปุ๋ยกรุงเทพมหานคร"

เนื่องจากต้นทุนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ตามวิธีของสำนักงานปุ๋ย กทม. ที่คำนวณได้ตามตารางที่ 5.1 เป็นต้นทุนการผลิตเฉลี่ยของปุ๋ย กทม. ทุกชนิด แต่ต้นทุนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ตามหลักการบัญชีต้นทุนเป็นต้นทุนของปุ๋ยอินทรีย์ แต่ละชนิด จึงควรหาค่าเฉลี่ยของต้นทุนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ทุกชนิด เพื่อนำไปเปรียบเทียบกับต้นทุนการผลิตตามวิธีของสำนักงานปุ๋ย กทม. ค่าเฉลี่ยของต้นทุนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ตามหลักการบัญชีต้นทุนคำนวณได้โดยเอาปริมาณรวมของปุ๋ยอินทรีย์ที่ผลิตได้ไปหารต้นทุนการผลิตรวมของปุ๋ยอินทรีย์ทุกชนิด ดังแสดงตามตารางที่ 5.36

ตารางที่ 5.36 การคำนวณหาค่าเฉลี่ยของต้นทุนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ต่อตันตามหลัก
การบัญชีต้นทุน ปีงบประมาณ 2531-2532

หน่วย : บาท

	2531	2532
(1) ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 ละเอียด (ตารางที่ 5.23)	31,892,283	53,522,045
(2) ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 พิเศษ (ตารางที่ 5.25)	232,906	535,434
(3) ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.2 หยาบ (ตารางที่ 5.32)	4,053,133	4,790,755
(4) ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.2 ละเอียด (ตารางที่ 5.35)	<u>13,792,786</u>	<u>12,270,111</u>
(5) ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม. ทุกชนิด	49,971,108	71,118,345
(6) ปริมาณปุ๋ย กทม.ทุกชนิดที่ผลิตได้ (ตัน) ¹	<u>14,139</u>	<u>14,780</u>
(7) ต้นทุนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ต่อตันตามหลักการ บัญชีต้นทุน	<u><u>3,534</u></u>	<u><u>4,812</u></u>

¹ที่มา : งานพัสดุ สำนักงานปุ๋ย กทม.

(5) = (1)+(2)+(3)+(4), (7) = (5)/(6)

ตารางที่ 5.37 แสดงการเปรียบเทียบต้นทุนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ตามหลักการบัญชีต้นทุน
กับต้นทุนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ตามวิธีของสำนักงานป๋ย กทม. ปีงบประมาณ
2531-2532

หน่วย : บาท

	2531	2532
ต้นทุนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ต่อตันตามหลักการบัญชี		
ต้นทุน (ตารางที่ 5.36)	3,534	4,812
ต้นทุนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ต่อตันตามวิธีของสำนัก-		
งานป๋ยกทม. (ตารางที่ 5.1)	<u>560</u>	<u>584</u>
ต้นทุนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ต่อตันตามหลักการบัญชี		
ต้นทุนสูงกว่าต้นทุนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ต่อตันตาม		
วิธีของสำนักงานป๋ย กทม.	<u>2,974</u>	<u>4,228</u>

ผลการเปรียบเทียบต้นทุนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ตามตารางที่ 5.37 เป็นไปตามสมมติ
ฐานในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย ข้อ 2

"ต้นทุนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ต่อตันตามหลักการบัญชีต้นทุนสูงกว่าราคาขายต่อตัน"

ตารางที่ 5.38 แสดงการเปรียบเทียบต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 ละเอียด ต่อตัน ตามหลักการบัญชีต้นทุน กับราคาขายต่อตัน ปีงบประมาณ 2531-2532

หน่วย : บาท

	ปี 2531	ปี 2532
ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 ละเอียด ต่อตัน (ตารางที่ 5.23)	3,840	5,231
ราคาขายต่อตัน ¹	<u>800</u>	<u>800</u>
ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 ละเอียดต่อตันสูงกว่าราคาขายต่อตัน	<u>3,040</u>	<u>4,431</u>

¹ที่มา : กองจำหน่าย สำนักงานปุ๋ย กทม.

ตารางที่ 5.39 แสดงการเปรียบเทียบต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 พิเศษ ต่อตัน ตามหลักการบัญชีต้นทุนกับราคาขายต่อตัน ปีงบประมาณ 2531-2532

หน่วย : บาท

	ปี 2531	ปี 2532
ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 พิเศษต่อตัน (ตารางที่ 5.25)	5,063	6,226
ราคาขายต่อตัน ¹	<u>1,400</u>	<u>1,400</u>
ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 พิเศษต่อตันสูงกว่าราคาขายต่อตัน	<u>3,663</u>	<u>4,826</u>

¹ที่มา : กองจำหน่าย สำนักงานปุ๋ย กทม.

ตารางที่ 5.40 แสดงการเปรียบเทียบต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.2 หยาบต่อตัน ตามหลักการบัญชีต้นทุน กับราคาขายต่อตัน ปีงบประมาณ 2531-2532

หน่วย : บาท

	ปี 2531	ปี 2532
ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.2 หยาบต่อตัน (ตารางที่ 5.32)	2,780	3,570
ราคาขายต่อตัน ¹	<u>1,100</u>	<u>1,100</u>
ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.2 หยาบต่อตันสูงกว่าราคาขายต่อตัน	<u>1,680</u>	<u>2,470</u>

¹ที่มา : กองจำหน่าย สำนักงานปุ๋ย กทม.

ตารางที่ 5.41 แสดงการเปรียบเทียบต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.2 ละเอียดต่อตัน ตามหลักการบัญชีต้นทุน กับราคาขายต่อตัน ปีงบประมาณ 2531-2532

หน่วย : บาท

	ปี 2531	ปี 2532
ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.2 ละเอียดต่อตัน (ตารางที่ 5.35)	3,185	3,933
ราคาขายต่อตัน ¹	<u>1,200</u>	<u>1,200</u>
ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.2 ละเอียดต่อตันสูงกว่าราคาขายต่อตัน	<u>1,985</u>	<u>2,733</u>

¹ที่มา : กองจำหน่าย สำนักงานปุ๋ย กทม.

ผลการเปรียบเทียบต้นทุนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ต่อตันตามหลักการบัญชีต้นทุน กับราคาขายต่อตัน ตามตารางที่ 5.38 ตารางที่ 5.39 ตารางที่ 5.40 และ ตารางที่ 5.41 สรุปได้ว่า ต้นทุนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ต่อตันตามหลักการบัญชีต้นทุนสูงกว่าราคาขายต่อตันของปุ๋ยอินทรีย์ทุกชนิด เป็นไปตามสมมติฐานในการวิจัย

การคำนวณต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 ละเอียด ปุ๋ย กทม.1 พิเศษ ปุ๋ย กทม.2
หยาบ และปุ๋ย กทม.2 ละเอียด เมื่อคิดเฉพาะต้นทุนที่เกิดขึ้นที่สำนักงานปุ๋ย กทม.

การคำนวณต้นทุนการผลิตตามวิธีนี้ถือว่าหน้าที่ในการกำจัดขยะมูลฝอยของสำนักวิชาความสะอาด กทม. สิ้นสุดเมื่อมีการนำเอาคอมโพสต์มาผลิตเป็นปุ๋ย กทม.1 หยาบ ดังนั้น ปุ๋ย กทม.1 หยาบที่ผลิตได้ถือว่าเป็นผลพลอยได้จากการกำจัดขยะมูลฝอย ในการคำนวณต้นทุนการผลิตตามวิธีนี้จะไม่มีการนำเอาต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 หยาบ มาเป็นต้นทุนวัตถุดิบของสำนักงานปุ๋ย กทม. เพราะถือว่าต้นทุนที่สะสมมาตั้งแต่จัดเก็บขยะจนกระทั่งผลิตเป็นปุ๋ย กทม.1 หยาบ เป็นส่วนที่กรุงเทพมหานครจะต้องจ่ายเพื่อรักษาสภาพแวดล้อมของกรุงเทพมหานคร

ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 ละเอียด

ปุ๋ย กทม.1 ละเอียด ได้มาจากการนำเอาปุ๋ย กทม.1 หยาบ ไปผ่านตะแกรงร่อน ดังนั้นต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 ละเอียด ก็คือต้นทุนส่วนที่เพิ่มขึ้น (INCREMENTAL COSTS) จากการนำเอาปุ๋ย กทม.1 หยาบ ไปแปรสภาพเป็นปุ๋ย กทม.1 ละเอียด

ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 ละเอียดต่อตัน = ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 ละเอียด ต่อตันตามหลักการบัญชีต้นทุน - ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 หยาบ ต่อตันตามหลักการบัญชีต้นทุน

ตารางที่ 5.42 แสดงการคำนวณต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 ละเอียดย่อยต่อต้น ตามหลัก
การบัญชีต้นทุน เมื่อคิดเฉพาะต้นทุนที่เกิดขึ้นที่สำนักงานปุ๋ย กทม.
ปีงบประมาณ 2531-2532

หน่วย : บาท

	ปี 2531	ปี 2532
(1) ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 ละเอียดย่อย ต่อต้น (ตารางที่ 5.23)	3,840	5,231
(2) ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 หยาบ ต่อต้น (ตารางที่ 5.11)	<u>3,432</u>	<u>4,899</u>
(3) ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 ละเอียดย่อย ต่อต้น เมื่อคิดเฉพาะต้นทุนที่เกิดขึ้นที่สำนักงานปุ๋ย กทม.	<u>408</u>	<u>332</u>

$$(3) = (1) - (2)$$

ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 พิเศษ

ปุ๋ย กทม.1 พิเศษ ได้มาจากการนำเอาปุ๋ย กทม.1 ละเอียดย่อยไปผ่าน
ตะแกรงร่อน ดังนั้น ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 พิเศษ ก็คือ ต้นทุนส่วนที่เพิ่มขึ้นตั้งแต่
การนำเอาปุ๋ย กทม.1 หยาบ ไปแปรสภาพจนกระทั่งได้เป็นปุ๋ย กทม.1 พิเศษ

ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 พิเศษต่อต้น = ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 พิเศษ ต่อต้น
ตามหลักการบัญชีต้นทุน - ต้นทุนการผลิต
ปุ๋ย กทม.1 หยาบต่อต้น ตามหลักการบัญชี
ต้นทุน

ตารางที่ 5.43 แสดงการคำนวณต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 พิเศษ ต่อตัน ตามหลักบัญชีต้นทุน เมื่อคิดเฉพาะต้นทุนที่เกิดขึ้นที่สำนักงานปุ๋ย กทม. ปีงบประมาณ 2531 - 2532

หน่วย : บาท

	ปี 2531	ปี 2532
(1) ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 พิเศษ ต่อตัน (ตารางที่ 5.25)	5,063	6,226
(2) ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 หยาบ ต่อตัน (ตารางที่ 5.11)	<u>3,432</u>	<u>4,899</u>
(3) ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 พิเศษ ต่อตัน เมื่อคิดเฉพาะต้นทุนที่เกิดขึ้นที่สำนักงาน ปุ๋ย กทม.	<u>1,631</u>	<u>1,327</u>

$$(3) = (1) - (2)$$

ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.2 หยาบ

ต้นทุนการผลิตประกอบด้วย วัตถุดิบทางตรง (ค่ากากอุจจาระ) ค่าแรงทางตรง และค่าใช้จ่ายการผลิต

จากข้อมูลต้นทุนที่แสดงไว้ในตารางที่ 5.19 ตารางที่ 5.21 และตารางที่ 5.30 นำมาคำนวณต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.2 หยาบ ดังแสดงไว้ตามตารางที่ 5.44

ตารางที่ 5.44 แสดงการคำนวณต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.2 หยาบ ต่อตัน ตามหลักบัญชีต้นทุน เมื่อคิดเฉพาะต้นทุนที่เกิดขึ้นที่สำนักงานปุ๋ย กทม. ปีงบประมาณ 2531 - 2532

หน่วย : บาท

	ปี 2531	ปี 2532
(1) ค่ากากอุจจาระ (ตารางที่ 5.30)	13,260	11,790
(2) ค่าแรงทางตรง (ตารางที่ 5.19)	22,279	22,342
(3) ค่าใช้จ่ายการผลิต (ตารางที่ 5.21)	<u>105,114</u>	<u>73,179</u>
(4) ต้นทุนการผลิต	140,653	107,311
(5) ปริมาณปุ๋ย กทม.2 หยาบ ที่ผลิตได้ (ตัน) ¹	<u>1,458</u>	<u>1,342</u>
(6) ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.2 หยาบ ต่อตัน เมื่อคิดเฉพาะต้นทุนที่เกิดขึ้นที่สำนักงานปุ๋ย กทม.	<u>96</u>	<u>80</u>

¹ที่มา : งานพืชสวน สำนักงานปุ๋ย กทม.

$$(4) = (1) + (2) + (3), (6) = (4) / (5)$$

ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.2 ละเอียด

ต้นทุนการผลิตประกอบด้วย วัตถุดิบทางตรง (ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 ละเอียด และค่ากากอุจจาระ) ค่าแรงทางตรง และค่าใช้จ่ายการผลิต

$$\text{ต้นทุนวัตถุดิบทางตรง} = \text{ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 ละเอียดที่ใช้} + \text{ค่ากากอุจจาระ}$$

$$\text{ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 ละเอียดที่ใช้} = \text{ปริมาณปุ๋ย กทม.1 ละเอียดที่ใช้} \times \text{ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 ละเอียด ต่อตัน}$$

ตารางที่ 5.45 แสดงการคำนวณต้นทุนวัตถุดิบทางตรง ของการผลิตปุ๋ย กทม.2
ละเอียด ปีงบประมาณ 2531-2532

หน่วย : บาท

	ปี 2531	ปี 2532
(1) ปริมาณปุ๋ย กทม.1 ละเอียดที่ใช้ (ตัน) ¹	3,483	2,298
(2) ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 ละเอียดต่อตัน (ตารางที่ 5.42)	<u>408</u>	<u>332</u>
(3) ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 ละเอียดที่ใช้	1,421,064	762,936
(4) ค่ากากอุจจาระ (ตารางที่ 5.30)	<u>39,380</u>	<u>27,410</u>
(5) ต้นทุนวัตถุดิบทางตรง	<u><u>1,460,444</u></u>	<u><u>790,346</u></u>

¹ที่มา : งานพืชสวน สำนักงานปุ๋ย กทม.

(3) = (1)x(2), (5) = (3)+(4)

จากข้อมูลต้นทุนที่แสดงไว้ในตารางที่ 5.19 ตารางที่ 5.21 และ
ตารางที่ 5.45 นำมาคำนวณต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.2 ละเอียด ดังแสดงไว้
ตามตารางที่ 5.46

ตารางที่ 5.46 แสดงการคำนวณต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.2 ละเอียด ต่อตัน ตามหลักการบัญชีต้นทุน เมื่อคิดเฉพาะต้นทุนที่เกิดขึ้นที่สำนักงานปุ๋ย กทม. ปีงบประมาณ 2531 - 2532

หน่วย : บาท

	ปี 2531	ปี 2532
(1) ต้นทุนวัตถุดิบ (ตารางที่ 5.45)	1,460,444	790,346
(2) ค่าแรงทางตรง (ตารางที่ 5.19)	66,226	51,893
(3) ค่าใช้จ่ายการผลิต (ตารางที่ 5.21)	<u>312,460</u>	<u>169,970</u>
(4) ต้นทุนการผลิต	1,839,130	1,012,209
(5) ปริมาณปุ๋ย กทม.2 ละเอียดที่ผลิตได้ (ตัน) ¹	<u>4,330</u>	<u>3,120</u>
(6) ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.2 ละเอียดต่อตัน เมื่อคิดเฉพาะต้นทุนที่เกิดขึ้นที่สำนักงานปุ๋ย กทม.	<u><u>425</u></u>	<u><u>324</u></u>

¹ที่มา : งานพัสดุ สำนักงานปุ๋ย กทม.

(4) = (1)+(2)+(3), (6) = (4)/(5)

การคำนวณหากำไรขั้นต้นของปุ๋ยอินทรีย์แต่ละชนิด

กำไรขั้นต้นของปุ๋ยอินทรีย์แต่ละชนิด = ราคาขาย - ต้นทุนการผลิต
 ตารางที่ 5.47 แสดงการคำนวณกำไรขั้นต้นของปุ๋ย กทม.1 ละเอียดต่อต้น ปี
 งบประมาณ 2531-2532

	ปี 2531		ปี 2532	
	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ
(1) ราคาขายต่อต้น ¹	800	100	800	100
(2) ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 ละเอียด ต่อต้น (ตารางที่ 5.42)	<u>408</u>	<u>51</u>	<u>332</u>	<u>41</u>
(3) กำไรขั้นต้นต่อต้น	<u>392</u>	<u>49</u>	<u>468</u>	<u>59</u>

¹ที่มา : กองจำหน่าย สำนักงานปุ๋ย กทม.

$$(3) = (1) - (2)$$

ตารางที่ 5.48 แสดงการคำนวณกำไรขั้นต้นของปุ๋ย กทม.1 พิเศษ ต่อต้น ปี
 งบประมาณ 2531-2532

	ปี 2531		ปี 2532	
	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ
(1) ราคาขายต่อต้น ¹	1,400	100	1,400	100
(2) ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.1 พิเศษ ต่อต้น (ตารางที่ 5.43)	<u>1,631</u>	<u>116</u>	<u>1,327</u>	<u>95</u>
(3) กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้นต่อต้น	<u>(231)</u>	<u>(16)</u>	<u>73</u>	<u>5</u>

¹ที่มา : กองจำหน่าย สำนักงานปุ๋ย กทม.

$$(3) = (1) - (2)$$

ตารางที่ 5.49 แสดงการคำนวณกำไรขั้นต้นของปุ๋ย กทม.2 หยาบ ต่อตัน ปี
งบประมาณ 2531-2532

	ปี 2531		ปี 2532	
	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ
(1) ราคาขายต่อตัน ¹	1,100	100	1,100	100
(2) ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.2 หยาบ ต่อตัน (ตารางที่ 5.44)	<u>96</u>	<u>9</u>	<u>80</u>	<u>7</u>
(3) กำไรขั้นต้นต่อตัน	<u>1,004</u>	<u>91</u>	<u>1,020</u>	<u>93</u>

¹ที่มา : กองจำหน่าย สำนักงานปุ๋ย กทม.

$$(3) = (1) - (2)$$

ตารางที่ 5.50 แสดงการคำนวณกำไรขั้นต้นของปุ๋ย กทม.2 ละเอียด ต่อตัน ปี
งบประมาณ 2531-2532

	ปี 2531		ปี 2532	
	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ
(1) ราคาขายต่อตัน ¹	1,200	100	1,200	100
(2) ต้นทุนการผลิตปุ๋ย กทม.2 ละเอียด ต่อตัน (ตารางที่ 5.46)	<u>425</u>	<u>35</u>	<u>324</u>	<u>27</u>
(3) กำไรขั้นต้นต่อตัน	<u>775</u>	<u>65</u>	<u>876</u>	<u>73</u>

¹ที่มา : กองจำหน่าย สำนักงานปุ๋ย กทม.

$$(3) = (1) - (2)$$